

Міністерство освіти і науки України
Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка
Рада молодих вчених

РОЗВИТОК СУЧАСНОЇ ОСВІТИ І НАУКИ: РЕЗУЛЬТАТИ, ПРОБЛЕМИ, ПЕРСПЕКТИВИ

Тези III-ї Міжнародної науково-практичної конференції

26 – 27 березня 2015 року
Дрогобич

Дрогобич
Посвіт
2015

УДК 371.1:001(08)
ББК 74.04я43

Р 64

Розвиток сучасної освіти і науки: результати, проблеми, перспективи: тези III-ї Між-народної науково-практичної конференції молодих вчених (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка, 26 – 27 березня 2015 року) / [редактори-упорядники: В. Ільницький, А. Душний, І. Зимова]. – Дрогобич: Посвіт, 2015. – 360 с.

ISBN 978-617-7235-50-6

Видання містить доповіді III-ї Міжнародної науково-практичної конференції молодих вчених «Розвиток сучасної освіти і науки: результати, проблеми, перспективи». Молоді та досвідчені науковці висвітлюють актуальні питання в галузях педагогіки, психології, мовознавства та літературознавства, мистецтвознавства, історичних, природничих та економічних наук, біології, екології, охорони навколишнього середовища, туризму, фізичного виховання та реабілітації. Матеріали стануть корисними для широкої наукової громадськості, викладачів, аспірантів, студентів.

УДК 371.1:001(08)
ББК 74.04я43

Редакційна колегія:

Пантюк М.П. – доктор педагогічних наук, професор
Ільницький В.І. – кандидат історичних наук, доцент
Душний А.І. – кандидат педагогічних наук, доцент, член-кореспондент МАНШО
Зимова І.М. – доктор філологічних наук, професор
Грибок Н.М. – кандидат педагогічних наук, доцент
Дмитрів І.І. – кандидат філологічних наук, доцент
Жигайло О.О. – кандидат психологічних наук, доцент
Вовк О.В. – кандидат філологічних наук, доцент
Жовтани Р.Я. – кандидат філологічних наук, доцент
Лешко Р.Я. – кандидат фізико-математичних наук, доцент
Хавула Р.М. – кандидат психологічних наук, викладач
Бринзя І.В. – викладач кафедри екології та географії

Рецензенти:

Скотна Надія Володимирівна – доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри практичної психології, ректор Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка.

Падалка Галина Микитівна – доктор педагогічних наук, професор кафедри фортепіанного виконавства та художньої культури Інституту мистецтв Національного педагогічного університету імені Михайла Драгоманова.

Астаф'єв Олександр Григорович – доктор філологічних наук, професор кафедри теорії літератури, компаративістики і літературної творчості Інституту філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

© В. Ільницький, А. Душний, І. Зимова, 2015
© Посвіт, 2015

ISBN 978-617-7235-50-6

ЗМІСТ

БІОЛОГІЯ

Булавко О., Шкатула Ю. Вплив інкуляції насіння квасолі на її врожайність.....	12
Василенко О. Часова динаміка показників селективності живлення молосків роду <i>Lutopaea</i> (<i>Mollusca: Pulmonata</i>).....	13
Гойванович Н., Гункевич М. Гриби-продуценти та джерела надходження афлатоксинів в організм тварин.....	15
Дрозд І. Особливості поширення ялицевих дібров на території львівського Передкарпаття.....	16
Єремчук С., Осницька Я., Бурлука В. Використання схемо-графічних матеріалів у рамках вищої медичної освіти.....	18
Жилінич Ю., Панаєв Н., Антоняк Г. Вплив кадмію на процеси енергетичного метаболізму в еритроцитах і клітинах кісткового мозку білих щурів.....	20
Краєвська Л., Шкатула Ю. Агроекологічні заходи вирощування квасолі.....	21
Кречківська Г. Вивчення видової різноманітності дикорослих рослин спортивно-оздоровчого табору «Смерічка» (урочище «Помірки»).....	22
Люсяк А., Фурман В., Троцюк В. Вплив мінеральних добавок і добрив на біологічну активність торфових ґрунтів.....	24
Матис М. Валеологічна культура: сутність та особливості.....	25
Паламарчук А., Шкатула Ю. Дія гербіциду пульсар в агроценозах гороху.....	26
Першко І. Молоски роду <i>Lithoglyphus</i> фауни України.....	27
ЕКОЛОГІЯ ТА ОХОРОНА НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА	
Бондар М., Бессонова О. Роль екологічних громадських організацій в екологічній освіті населення.....	29
Бринзя І. Міграція важких металів у прісноводних екосистемах.....	30
Воронько В. Використання асиметрії морфологічних ознак плідів липи серцелистої <i>tilia cordata mill.</i> як інтегрального показника якості міського середовища.....	31
Головчук М. Особливості формування урожаю насіння рослинами сої залежно від інкуляції.....	33
Гунтік А., Андреев О. Діагностика ранніх порушень іхтіозену річки як відгук на антропогенні зміни гідроекосистеми.....	35
Клименко М., Буднік З., Чернюк Н. Використання та якість води р.Іква в межах Дубенського району Рівненської області.....	36
Колодій В., Правляк О. Використання екологічного стежки у навчально-виховному процесі учнів молодшого шкільного віку.....	38
Портухай О., Суходольська І., Шостак І. Оцінювання якості питної води на території Рівненської області.....	39
Сеньків В. Дослідження мінералізації субстрату стебницького хвостосковища.....	41

Чумак Ю. Музично-сценічні жанри у творчості Віктора Власова	117
Шариков Д. Особливості філософської теорії танцювального мистецтва за Платоном та Лукіаном	119
Шкільник Б. Різдвяні пісні (колядки) в хорових обробках українських композиторів (кінель XIX – перша третина XX ст.)	120

МОВОЗНАВСТВО. ЛІТЕРАТУРОЗНАВСТВО

МОВОЗНАВСТВО

Беднарчук М.-Р. Ярослав Радевич-Винницький про місце і роль мови в національному відродженні України	122
Вереш М. Класифікація богословських фахових текстів	123
Гурко О. Інтенція ствердження в функційних типах речень	125
Деркач В., Кулікова Т. Структура та національні ознаки мовленнєвого етикету	126
Драбов Н. Окремі труднощі при перекладі англійського дисприкметника	128
Єфімова О. Зіставлення військових реалій при вивченні іноземної мови у ВВНЗ	129
Калинич І. Проблеми української медичної термінології у сфері комбустології та пластичної хірургії	131
Качмар О. Динамічне конструювання значення мовних одиниць	132
Корольова В. «Мовний меланж» у мовленні дійових осіб сучасних українських п'єс	134
Мельничук І. Вплив уявленнє Ф. М. Достоевського про «натуру» людини на архаїчний та міфологічний рівні опозиції «росіяни – іноземці»	135
Мороз Т. Шляхи формування мовної компетентності особистості: науково-методичний підхід	137
Подольчук О. Система вокалізму у творах Г. Хоткевича на прикладі оповідань «Самітник», «Велла допла», «Що бачила скеля?», «Гуцульський рік»	139
Поліщук О. Переклад топонімів у формуванні міжкультурної компетентності індивіда	140
Рашкі Н. Роман «Таємний сад» Ф. Г. Бернет: мовні особливості портретних описів	142
Ригус В. Роль аргументації в сучасному політичному дискурсі	144
Стасюк Н. Специфіка вибору мовних засобів для вираження політичного заклику	145
Теплова М. Структура концепту «sustainable development» у сучасній англійській мові	146

ЛІТЕРАТУРОЗНАВСТВО

Артеменко Л. Традиції жанру пам'ятника в українській поетологічній ліриці	148
Вовк О. Емоційний потенціал дитячих оповідань Володимира Винниченка	150
Голомідова Л. Проблема національної ідентичності в новелістиці Роберта Музіля	151
Гурбанська С. Постмодерністський художній дискурс як цілісна комунікативна, когнітивно-концептуальна і семіотична єдність	153
Дмитрів І. Образ богопосвяченої особи в українській поезії міжвоєнного періоду XX століття	155

Жовтани Р. Концепція сприйняття світу у малій прозі Ернста Віхерга	156
Зимомря І. Художні параметри творчості Петера Туррні в контексті літературного процесу в Австрії	157
Зимомря О. Роль документального начала у прозі Дюлі Йіша	159
Зимомря М. Концепт «Свого» та «Іншого» у творчості Адама Зелінського та Петера Туррні	161
Кемінь-Врабель О. Моделі гендерних відносин у малій прозі Анджели Каргер	162
Кобилко Н. Хронотоп дороги в романі «Дім на горі» В. Шевчука та повісті «Ірйй» В. Дрозда	164
Мельник О., Миквуляця Д. Поетизація Миколи Маркевича та Адама Міцкевича: типологічний аспект	165
Панько О. Концептуалізація поняття «читач» в українському літературознавстві	167
Розлуцький І. Микола Євшан – літературний критик і державотворець	168
Свирідюк Л. Респіція роману «Чік» В. Геррндорфа у національній літературі	171
Ткаченко Т. Особливості ідентифікації Олега Ольжича-прозаїка: стрижневі чинники	172
Тьопенко Ю. Діалогічні взаємини української та англійської літератур, їх специфіка і стадії становлення	174
Углій Л. Інтертекстуальність як складова наративу Тоні Моррісон	176

ПЕДАГОГІКА

Березова Л. Підготовка перекладачів: історичні аспекти розвитку професії	178
Бєлікова Ю. Розкриття можливостей навчального курсу «Основи професійного саморозвитку» для якісної підготовки майбутніх майстрів виробничого навчання	179
Біленька Л., Біленький Р. Використання комп'ютерних технологій у сучасній школі	181
Борисенко Д. Методологічні навчальні трансформації в сучасному освітньому процесі	182
Вовк Л. Підготовка майбутніх учителів до процесу виховання школярів відповідно до гендерних стратегій	183
Воробей Т. Використання народних прикмет у педагогічній діяльності вчителя початкової школи	185
Галів М. Полонофобські інтенції в українському історико-педагогічному наративі другої половини XIX – початку XX ст.	187
Гіряк С., Цікалішин Н. Роль наочності у формуванні інтересу до рідної мови	188
Глушко Н. Використання тренінгових технологій в процесі соціальної реабілітації дезадагтованих підлітків у професійних ліцеях	190
Гончарук О. Пунктуаційна грамотність як одна зі складових розвитку зв'язного мовлення молодших школярів	191
Григоренко Г. Педагогічна акмеологія як чинник формування фахової компетентності майбутніх вчителів фізичного виховання	193
Галовська А. Педагогічні аспекти верхової їзди	195
Гжещук В. Парадигма самооцінки як запорука набуття професійної компетентності	196
Довгей О. WELL-методи як ефективний засіб впровадження кооперативного навчання на заняттях з німецької мови	198
Жигайло О., Грицак Н. Роль опорних схем у вивченні простих задач на уроках математики у початковій школі	199

англ.), а внешнею формою. Ипользуемые с того времени названия the Republic of Côte d'Ivoire (англ.), Кот-д'Ивуар (рус.) отражают свойство принадлежности ИС объекту, именуемое языковое, культурное и юридическое значение.

Вышесказанное позволяет отметить, что проблема интеграции компонентов культуры в процессе обучения иностранному языку не теряет своей актуальности. Изменения экстралингвистического характера постоянно закрепляются в языке, поэтому представляется необходимым развивать лингвистическую компетенцию будущих переводчиков с учетом страноведческого элемента.

Данный аспект требует постоянного внимания в связи со множеством происходящих изменений и предлагает много материала для дальнейших исследований.

ЛИТЕРАТУРА

1. Власть Ирана запретила Аглас мира : [Электронный ресурс] – Режим доступа : <http://lenta.ru/world/2004/11/24/gulf/>
2. Spencer R. Iran Threatens Flight Ban over 'Persian' Gulf Name Row / Richard Spencer : [Электронный ресурс] – Режим доступа : <http://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/middleeast/iran/7293430/Iran-threatens-flight-ban-over-Persian-Gulf-name-row.html>

Наталія РАШКИ,
м. Ужгород

РОМАН «ТАЄМНИЙ САД» Ф. Г. БЕРНЕТ: МОВНІ ОСОБЛИВОСТІ ПОРТРЕТНИХ ОПИСІВ

Портретний опис літературного персонажа – важлива складова будь-якого художнього твору, оскільки відіграє значну роль у створенні його цілісного образу. Метою цієї розвідки є проаналізувати використання найбільш характерні лексичних засобів у портретних описах персонажів у романі «Тамний сад» Ф. Г. Бернет. У художньому тексті центральним об'єктом зображення є людина, а всі події, ситуації, що описуються в тексті – засобом її всебічної характеристики. Свій погляд на сутність людських характерів автор художнього твору розвиває в системі створених ним образів дійових осіб, що втілюють у собі синтез художнього узагальнення і конкретної неповторюваної індивідуалізації у світі естетичного ідеалу митця [2, 84].

Мовні особливості портретного опису у художніх творах, написані митцями в різні епохи, неодноразово ставали предметом детального вивчення лінгвістів. Портрет персонажа перебуває у фокусі літературознавчих (В. Барахов, Б. Галанов, М. Уртмінцева) і лінгвістичних студій як у плані синхронії, так і діахронії. Вивчалися структурно-композиційний (С. Гончарова, Т. Іжевська), стилістичний (О. Горшенева, І. Краус), лінгвопрагматичний (Н. Борисенко) та лінгвокогнітивний (С. Селезньова) аспекти портрета. Однак, мовні особливості портретного опису в романі «Тамний сад» Ф. Г. Бернет ще не були предметом уваги дослідників.

Портрет – це важливий засіб, що творить характер героя. Вагому роль відіграє тут світогляд митця та його творча уява. Пильна увага письменників до портретів «грунтується на загальній закономірності, згідно з якою внутрішні психічні стани людей відбиваються в міміці, пантоміміці, динаміці мовлення» [3, 562]. Портрет виступає одним із засобів індивідуалізації персонажа. Окрім зовнішніх фізичних характеристик персонажа, він охоплює відомості про його записку, одягу, манери, аксесуари, тобто про те, що відображає смаки, пристрасті, звички – індивідуальність героя. Портрет, на відміну від пейзажу, визначає і соціальну приналежність персонажа, і входить до темпорального континууму тексту [1, 142].

Залежно від кількості персонажів виділяються чотири домінуючі портретні різновиди: 1) одиничний (описує зовнішність одного героя); 2) зведений (опис відбиває зовнішність двох персонажів); 3) стросний (подає опис трьох дійових осіб); 4) груповий (опис групи або груп людей). Незважаючи на розмаїття портретних типів, основним засобом опису героїв у романі Ф. Г. Бернет виявлено одиничний портретний опис. Ось ілюстрація з тексту: «*Her hair was like curly silk and she had a delicate little nose which seemed to be disdainful eyes, and she had large laughing eyes*» [5, 6] / «*Її волосся було мов шовк, на милому обличчі виділялись бездонні жваві очі та маленький носик*» (переклад – Н. Р.).

З огляду на склад лексики стосовно позначення візуального образу у художньому тексті Г. Старикова виділяє три лексико-тематичні розряди. 1. **Соматична лексика.** Цей розряд складають іменники, які позначають тіло людини та його частини (голова, обличчя, очі, ніс, руки тощо). Ось приклад з тексту Ф. Г. Бернет: «*She thought Mrs. Medlock the most disagreeable person she had ever seen, with her common, highly colored face and her common fine bonnet*» [5, 10] / «*Вона вважала місіс Медлок найнеприємнішою людиною в світі, в якій завжди було червоне обличчя і жахливі капелюхи*» (переклад – Н. Р.). 2. **Вестиментальна лексика.** До цього розряду входять іменники, які називають одяг, взуття (шляття, штани, туфлі). Ось ілюстрації з тексту: «*She wore a very purple dress, a black silk mantle with jet fringe on it and a black bonnet with purple velvet flowers*» [5, 10] / «*Вона була вбрана в яскраво-червону сукню, чорно шовкову накидку з бахромою і чорний капелюшок з оксамитовими квітами*» (переклад – Н. Р.). 3. **Кінетична лексика.** Цей розряд охоплює лексичні одиниці, які позначають міміку, жести. Ось ілюстрації з тексту: «*She had a little thin face and a little thin body, thin light hair and a sour expression*» [5, 6] / «*Вона мала худорляве личко і таке ж худорляве тіло, ріденьке русе волосся і кислий вираз обличчя*» (переклад – Н. Р.).

Не останню роль у наповненні портретних описів відіграють різноманітні тропи. Під час аналізу роману виявлено, що авторка переважно використовує порівняння з метою створення яскравих характеристик героїв. Ось ілюстрації з тексту: «*Coit was standing upright as straight as an arrow and looking strangely tall*» [5, 108] / «*Колін стояв прямо, витягнувшись мов стріла, і виглядав незвично високим*» (переклад – Н. Р.). Авторка застосовує такі порівняння для образного підкреслення важливих портретних деталей персонажів, їхнього зовнішнього вигляду.

Портрет у письменника – це не просто опис зовнішності, який дає інформацію про персонажа. Він розкриває сутність людини. Майстерність Ф. Г. Бернет досягається завдяки висвітленню портретних деталей, які виконують характеротворчу функцію. Портретна деталь авторки неповторна, глибоко індивідуальна. Вона використовується для вираження складних внутрішніх переживань персонажа та поглиблення психологізму.

ЛИТЕРАТУРА

1. Барахов В. Литературный портрет / В. С. Барахов. – Ленинград : Наука, 1985. – 312 с.
2. Голубков В. Мастерство А. П. Чехова / В. В. Голубков. – Москва : Гос. учебно-педагог. изд-во, 1958. – 196 с.
3. Літературознавчий словник-довідник / [за ред. Р. Гром'яка, Ю. Коваліва]. – Київ : Академія, 1997. – 752 с.
4. Старикова Г. Лексика портретних описаний [Текст] : автореф. диссертации на соискание ученой степени кандидата филологических наук : 10.02.01 – русский язык (как иностранный) / Г. В. Старикова. – Ленинград, 1984. – 21 с.
5. Burnett F. «The secret garden» / F. H. Burnett. – London : Heinemann, 1911. – 384 p.